

# OSTATNIE WIADOMOSCI

Przebieg miesięczny  
2.50 z odb. w Adm.  
2.95 z odb. do domu

## PORANNIE

10 gr.

ROK 1 (VII.)

Kraków, Piątek 21 października 1938 r.

Nr. 141 (294)

# Narada min. Becka z królem Karolem

## Tematem rozmów: wspólna granica polsko-węgierska i granica polsko-rumuńska

Dnia 18 b. m. w godzinach wieczornych minister Spraw Zagranicznych Józef Beck wyjechał do Rumunii. Min. Beck w dniu 19 b. m. był przyjęty w Galacu przez króla Rumunii Karola II.

**BUKARESZT.** Minister Beck przekroczył granicę rumuńską o godz. 6 rano.

Celem powitania ministra Becka udał się na jego spotkanie na stację węzłową Marasesti rumuński minister Spraw Zagranicznych oraz ambasador R. P. Raczyński.

Z Marasesti min. Beck udał się do Galacu. Bezpośrednio po przyjeździe do Galacu, co nastąpiło o godz. 15-ej min. Beck przyjął go król Karol II.

Nagły wyjazd ministra Becka do Rumunii celem odbycia konferencji z królem Karolem II wywołała olbrzymie wrażenie w Europie. Jasnym jest, że rozmowy toczyć się będą w sprawie węgierskiej. Trzeba jeszcze dodać, że dyr. gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych p. Michał Łubieński wyjechał do Budapesztu celem odbycia rozmów z rządem węgierskim.

cka do Rumunii celem odbycia konferencji z królem Karolem II wywołała olbrzymie wrażenie w Europie. Jasnym jest, że rozmowy toczyć się będą w sprawie węgierskiej. Trzeba jeszcze dodać, że dyr. gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych p. Michał Łubieński wyjechał do Budapesztu celem odbycia rozmów z rządem węgierskim.

### POROZUMIENIE RUMUŃSKO-WĘGIERSKIE

Rumunia związana była paktem sojuszniczym z Czechosłowacją. Ostrza tego układu zwracały się przeciwko Węgrom. Z biegiem jednak czasu tylko Praga była zainteresowana w walce przeciwko Węgrom, podczas gdy Rumunia i Jugosławia (trzeci uczestnik Ma-

lej Ententy) zbliżały się do Budapesztu. Nie mniej przeto Rumunia nie zachwyca się żądaniami rewindykacyjnymi Węgrów. Polska jest sojuszniczką Rumunii a równocześnie utrzymuje jak najserdeczniejsze stosunki z Węgrami.

Silą faktu rząd Polski może przyczynić się do znalezienia wyjścia z tej sytuacji, może do prowadzić do porozumienia węgiersko-rumuńskiego i spowodować rozwiązanie obaw Bukaresztu. Wydaje się, że właśnie w tym kierunku pójdą wysiłki min. Becka.

### MNIEJSZOŚĆ RUMUŃSKA NA RUSI PODKARPACKIEJ.

Omawiając zagadnienie Rusi Przykarpackiej należy jeszcze zwrócić uwagę na fakt, że w kraju tym mieszka również nieznaczna, bo około 60 tys. liczą-

ca mniejszość rumuńska. W kołach politycznych przypuszczają, że Rumunii mógłby przypaść ten skrawek Rusi Przykarpackiej. Byłoby to bardzo wskazane ze względów strategicznych albowiem dotychczasowa granica polsko-rumuńska biegnie na niektórych odcinkach zbyt blisko granicy sowieckiej.

Prasa europejska przypisuje wizycie min Becka bardzo duże znaczenie i przypuszcza, że przyczyni się ona do ostatecznego wyjaśnienia obecnej sytuacji. Podkreślają, że nie ma różnic zdań między stanowiskiem niemieckim a włoskim w sprawie Rusi Przykarpackiej. Państwa te stoją na słusznym stanowisku, że żądania węgierskie muszą być uwzględnione, gdyż w przeciwnym razie nie będzie pokoju w tej części Europy.

Według ostatnich wiadomości, Praga okazała wprawdzie

pewną ustępliwość i proponuje Węgrom 9 powiatów, zamieszkałych przez Węgrów z miastem Koszyce, ale wyłącza Użhorod, stolicę Rusi Przykarpackiej. Budapeszt uznał odpowiedź Pragi za niewystarczającą.

### WYSLANNIK RZĄDU SŁOWACKIEGO W WARSZAWIE.

Do Warszawy przybył wczoraj samolotem, specjalny wysłannik rządu słowackiego, pos. Karol Sidor, który odbędzie szereg rozmów z polskimi czynnikami oficjalnymi w sprawach zarówno węgierskich jak i słowackich.

Przypominamy, że rokowania z Węgrami prowadzą delegaci rządu słowackiego, którzy utrzymują, że Węgry żądają zbyt wiele. Delegat słowacki będzie usiłował przekonać Polskę o słuszności słowackiego punktu widzenia.



W dniu 20 b. m. o godz. 10 rano odbędzie się w Krakowie pogrzeb ś. p. plk. Władysława Beliny - Prażmowskiego, twórcy kawalerii polskiej, dookoła

którego został osnuty piękny mit ludowej legendy o Belinie. Na zdjęciu — ś. p. plk. Belina - Prażmowski na łożu śmierci w Wenecji.

# Benesz wyjechał do Sowietów

## Zmuszono go, aby opuścił Czechosłowację

**PRAGA.** B. prezydent Republiki, dr. Benesz opuścił Czechosłowację udając się via Rumunia i Związek Radziecki jako by do Chicago, gdzie ma wykladać na jednym z tamtejszych uniwersytetów.

Nie ulega wątpliwości, że p. Benesz zdecydował się na wyjazd dopiero pod silnym naciskiem ze strony czynników oficjalnych.

Jak wiadomo, w chwili dymisji, p. Benesz złożył obowiązujące przyrzeczenie, że opuści kraj w czasie możliwie jak naj-

krótszym, a jeszcze podczas swego tutaj pobytu, wstrzyma się od jakiejkolwiek akcji politycznej.

Wbrew temu przyrzeczeniu, b. prezydent Benesz nadal prowadził w ukryciu akcję polit.

P. Benesz udał się do Bukaresztu samolotem. Do Cluj, na terytorium rumuńskim, b. prezydentowi Beneszowi i jego małżonce towarzyszyli 3 detektywi którzy z Cluj powrócili do Pragi.

## Krzyże i Medale Niepodległości dla uczestników walk o Zaolzie

W dniu 18 b. m. w godzinach popołudniowych odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoja Składkowskiego posiedzenie Rady

Ministrów. Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu Prezydenta Rzplitej uzupełniającej rozporządzenie o Krzyżu i Medalu Niepodległości postanowieniem, że Krzyżem i Medalem Niepodległości odznaczone będą również osoby, które zasłużyły się czynnie w okresie walk powstańczych o wyzwolenie w roku 1938 Śląska Cieszyńskiego za Olz.

Osobom tym Krzyż i Medal Niepodległości można nadawać do dnia 31 marca 1939 r. na podstawie zgłoszeń, złożonych najpóźniej do dnia 31 stycznia 1939 r.

Następnie Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu Prezydenta Rzplitej rozciągający moc obowiązującą ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego oraz uzupełniający w związku z powyższym niektóre przepisy tej ustawy.

Z kolei przyjęto projekt dekretu Prezydenta Rzplitej o rozciągnięciu na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o komisjach rozjemczych dla załatwienia zatargów zbiorowych między pracownikami z pracownikami

# Ohydna zbrodnia seksualna

## Wędrowny blacharz bestialskim mordercą

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych dzieci zauważyły kilka psów w polu, które rozkopywały ziemię.

Dzieci zbliżyły się do psów i stwierdziły, iż na niewielkiej głębokości znajdują się zwłoki dziecka. Natychmiast powiadomiły zarząd majątku Kościuszków, gm. Kutno, na którego terenie znajdowały się zakopane zwłoki. Na miejsce przybyła policja.

Stwierdzono, że są to zwłoki

Władysławy Bagrodzkiej, lat 10, zamieszkałej przy ul. Chodkiewicza nr. 76 w Kutnie.

Ogłędziny wykazały, że zbrodni dokonano na tle seksualnym przy pomocy nożyc. Ze zwłok wykrojone były pośladki oraz narządy płciowe.

Po ustaleniu tych danych wszczęto energiczne dochodzenie. Stwierdzono, że w okolicy bawił wędrowny blacharz. Wobec tego że na ciele ofiary be-

stialskiej zbrodni widniały rany zadane — jak ustaliła komisja sądowo-śledcza — nożycami grubymi, jakich używają blacharze, powzięto przypuszczenie, że morderstwa dokonał wędrowny blacharz.

Pościg doprowadził do ujęcia go. Aresztowanym okazał się Ferdynand Gryming, lat 55, blacharz, zamieszkały przy ul. Krakowskiej nr. 2 w Łodzi.

Do zbrodni nie przyznaje się.

jednak policja stwierdziła, że jest on bestialskim mordercą.

Ponieważ na terenie województwa warszawskiego było kilka zaginięć dziewczynek w wieku 9 — 12 lat, policja przypuszcza, że zbrodnicę Gryming ma więcej ofiar na sumieniu i w tym kierunku prowadzone jest energiczne dochodzenie.

Gryming będzie oddany do dyspozycji sędziego śledczego, a następnie osadzony w więzieniu w Warszawie





# Wicewojewoda Malhomme o wielkiej pracy jaka dokonana została na terenie Śląska Zaolzańskiego

**CIESZYN.** W rozmowie z przedstawicielem P. A. T. delegat wojewody śląskiego przy dowództwie samodzielnej grupy operacyjnej Śląsk, wicewojewoda Malhomme zobrazował pracę, jaka dokonana została na terenie Śląska Zaolzańskiego przez poszczególne urzędy cywilne.

**Kolejnictwo.** Organizacja kolejnictwa na zajęтым terenie szła bardzo sprawnie. W kilka minut po wkroczeniu pierwszych oddziałów wojska polskiego wjeżdżał do danej miejscowości pociąg polski z kolejarzami, którzy natychmiast obejmowali obiekty kolejowe. Natychmiast obsadzono wszystkie posterunki służbowe, uruchomiono niezbędną ilość pociągów pasażerskich i towarowych.

**Poczta** — przejmowanie urzędów pocztowych odbywało się etapami w miarę zajmowania terenu przez armię. Tuż za wojskiem posuwały się samochody pocztowe, przywożąc potrzebne materiały, oraz personel, który natychmiast obejmował służbę.

**Organizację skarbowości** — na objętym terenie uruchomiono wszystkie urzędy skarbowe, które istniały tu dotychczas. Dotychczas uregulowano już szereg spraw skarbowych.

**Policja** — w dziedzinie organizacji władz bezpieczeństwa rozszerzono działalność komendy powiatowej w Cieszynie Wschodnim na powiat w Cieszynie Zachodnim i utworzono 2-gą komendę powiatową we Frysztacie, oraz ustanowiono szereg posterunków.

**Sprawy aprowizacyjne** — niezależnie od bezpośredniej działalności kupiectwa rozprawdzono za pośrednictwem spółdzielni „Ziemia” artykuły pierwszej potrzeby, wydając jednocześnie zarządzenia, przeciwdziałające spekulacji tymi artykułami oraz dotyczące ujawnienia cen i ustalające ceny maksymalne.

Ogółem dostarczono na teren Śląska Zaolzańskiego tuż po wkroczeniu wojsk do poszczególnych miejscowości 166.500 kg. środków żywności.

**Sprawy przemysłowe:** wszystkie zakłady przemysłowe na całym terenie Śląska Zaolzańskiego, od pierwszej chwili wkroczenia wojsk polskich, pracują bez żadnej przerwy. W poszczególnych zakładach mianowano komisarzy oraz komendantów wojskowych, którzy czuwają nad ciągłością pracy i bezpieczeństwem zakładów.

**Inspekcja pracy.** Na objętym terenie przystąpiono do zorganizowania inspekcji pracy, której zadaniem w pierwszym rzędzie jest uregulowanie plac robotniczych w przemyśle w walcie złotowej.

**Ubezpieczenia.** W tym dziale przejęto ubezpieczalnie i kasy chorych.

**Pośrednictwo pracy.** Sieć dotychczasowych urzędów pośrednictwa pracy została utrzymana. Urzędnicy przystąpili ostatnio do prac wstępnych.

**Sprawy sanitarne.** Delegat urzędu wojewódzkiego do spraw sanitarnych przejął tutejsze szpitale, lecznice, sanatoria i przytulki, wydając odpowiednie zarządzenia.

**Rolnictwo.** W tym dziale przejęto spółdzielnie rolnicze czeskie, ustanowiono komisarzy w spółdzielniach robotniczych kredytowo-oszczędnościowych i rozwiązano kółka rolnicze. Jesienne roboty w polu są w tym sezonie znacznie opóźnione przez Czechów. Wielką pomoc niesie tu wojsko.

**Lasy państwowe.** Dyrekcja lasów objęła na tutejszym terenie 4 nadleśnictwa, tartak państwowy w Jabłonkowie, 9 państwowych majątków rolnych, mleczarnię w Cieszynie Zachodnim, oraz olejarnię i rafinerię w Mostach.

**Szkolnictwo.** Jak wiadomo, na całym terenie Śląska Zaolzańskiego zarządzone ponowne wpisy do szkół. Wyniki tych wpisów z terenu powiatu cieszyńskiego były już opublikowane. W powiecie frysztańskim zaś wpisy są jeszcze w toku. Wyniki ich wykazują wszędzie niezłomną polską ziemię, gdyż dominująca część dzieci wpisuje się do szkół polskich.

## Pańskie nazwisko?!

Pociąg dojeżdżał do stacji, szykowałem się już do wyjścia, kiedy podszedł do mnie konduktor.

— Poproszę pana o nazwisko.

— O co chodzi? — zdziwiłem się.

— Chciałbym wiedzieć, jak pan się nazywa.

— A po co to panu? Nie widzę potrzeby się przedstawiać! Konduktor zmarszczył czoło.

— Więc pan mi nie poda swego nazwiska?!

— Nie!

Przechodził akurat kontroler.

— Co się stało? — spytał konduktora.

— Pytałem tego pana o nazwisko. Nie chce wyjawić!

Kontroler spojrzał na mnie podejrzliwie.

— Człowiek, który ukrywa swe nazwisko musi mieć nieczyście sumienie — mruknął — Pan pozwoli ze mną!

— Dokąd?

— Do zawiadowcy stacji.

Ponieważ pociąg stanął poszliśmy do zawiadowcy. Zawiadowca wysłuchał kontrolera i zwrócił się do mnie:

— Dlaczego pan ukrywa swe nazwisko?

Uparłem się.

— Nie ukrywam! — oświadczyłem chłodno. — Ale nie widzę potrzeby go wyjawiać!

Zawiadowca pobrażliwie pokręcił głową.

— Niech się pan przyzna co pan przeszkrobał? Co pan ma na sumieniu? Jakies zabójstwo? Kradzież? A może pan uciekł z więzienia.

— Czy pan oszalał?! — oburzyłem się.

Zawiadowca ujął mnie pod rękę.

— Znamy się na tych oburzeniach, znamy! Każdy przestępca się obraża! Pan pozwoli nastęrnę policji.

Straciłem wreszcie cierpliwość.

— Co to wszystko znaczy, do licha! Proszę mi najpierw powiedzieć, czego panowie ode mnie chcą! Po co panom moje nazwisko?

Zawiadowca spojrzał pytająco na kontrolera.

Kontroler wzniesł ramiona.

— Nie wiem. O nazwisko pytał konduktor.

Wzwołano konduktora.

— Pan chciał ustalić nazwisko tego pana. Po co?

Konduktor uśmiechnął się do brodusznika.

— Bo jedna pasażerka mnie o to prosiła. Podobno 2 lata temu była z tym panem u pewnych znajomych i ten pan opowiadał świetny dowcip. A ona go sobie nie mogła przypomniać! Więc chciała się dowiedzieć, czy to ten sam pan!

Napoleon Sadek.

## Diament wartości 80 tys. funt. szter. zakupiony przez firmę holenderską

**RIO DE JANEIRO.** Czwarty co do wielkości diament świata nazwany „prezydent Vargas” został znaleziony w kopalniach Minas Geraes.

Jak słyhać olbrzymi ten diament został sprzedany za cenę

80 tysięcy funtów szterlingów pewnej firmie holenderskiej i ma być niebawem wysłany do Amsterdamu. Po oszlifowaniu brylant będzie wystawiony na sprzedaż w Anglii.

## Ostry atak „Prawdy” na komisarza oświaty w Sowietach

**MOSKWA.** „Prawda” atakuje w sposób niezwykle ostry ludowego komisarza oświaty republiki rosyjskiej Tiurkina, który temu zarzuca niedostarczenie szkolnych podręczników, niewykonanie planu budowy szkół i t. p.

Dziennik przypomina Tiurkinowi, iż otrzymał on ostrzeżenie na sesji najwyższej rady republiki rosyjskiej, że jeżeli nie usprawni pracy swego resortu, to będzie musiał ustąpić.

Wystąpienie „Prawdy” przeciw Tiurkinowi uważać należy

za zapowiedź bliskiego usunięcia go z zajmowanego stanowiska.

## Zwłoki ś.p. płk. Prażmowskiego przywiezono do kraju

**CHORZÓW.** W środę o godzinie 6.45 przybył do Chorzowa Starego wagon włoski, wiozący zwłoki ś.p. płk. Beliny Prażmowskiego.

Po przybyciu pociągu wagon ze zwłokami ustawiono na boczny torze. Na przybycie wa-

gonu oczekiwali przedstawiciele władz wojskowych, cywilnych oraz organizacji społecznych.

Trumna, ustawiona w wagonie, pokryta jest flagą narodową i zasypana mnóstwem wieńców i kwiatów.

## Samolot i poczta spłonęły Pasażerowie zostali uratowani

**NOWY JORK.** W pobliżu miejscowości Montgomery w stanie Alabama wydarzyła się katastrofa samolotowa. Samolot linii komunikacyjnej, kursujący pomiędzy Nowym Orleanem a Atlanta, zrzucony był do lądowania, gdyż zapaliło się skrzydło samolotu, a jeden z motorów oszpecał się.

Ładując na zupełnie przypadkowym lotnisku, którym było rozorane pole, pilot zdołał uniknąć poważniejszych następstw katastrofy, tak że 11-tu pasażerów samolotu wyszło z wypadku bez szwanku.

Pilot i jego pomocnik, ratując pasażerów, ulegli stosunkowo lekkim oparzeniom.

Samolot i ładunek poczty spłonął doszczętnie.

## 6 ofiar śmiertelnych wielkiej katastrofy samolotowej

**LONDYN.** Dwa samoloty królewskich sił powietrznych zderzyły się wczoraj wieczorem nad Dunmow Park w hrabstwie Essex i spadły na ziemię w płomieniach.



**ZDROWIE**  
i zdolność do pracy

to skarby najcenniejsze. Utrzymujcie organizm w sprawności, zabezpieczajcie się w porę przed chorobami, nie szkódźcie mimowoli żołądkowi, jedzcie i pijcie umiarkowanie, w niedomaganiach regulujcie organy trawienia, stosując

**ZIOŁAN** 3 ZIOŁADKOWO-KISZKOWE  
**Dra BREYERA**  
Żądajcie wszędzie! Wytwórnia POLHERBA, Kraków-Podgórze.

## Panowie !!! 100%

sił męskich uzyska pan stosując aparat „Nr III” Naukowa broszura wysłamy bezpłatnie „Inwentur” — C. Warszawa. Aleje Jerolimskie 35.

## RADIO

**WARSZAWA I (Raszyn)**  
6.30 „Kiedy ranne”. 6.35 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 — 7.45 Muzyka (płyty). 7.45 Gimnastyka. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 11.00 Przerwa. 11.00 „W takt muzyki” — audycja dla szkół powszechnych. 11.25 Piosenki włoskie (płyty). 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 — 15.00 Przerwa. 15.00 Rozmowa technika z młodzieżą. 15.15 Kłopoty i rady: Nie mam co na siebie włożyć — dialog. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.15 „Idziemy do kopalni” — odczyt dla młodzieży licealnej. 16.35 Koncert solistów. 17.20 Za sady działania termosy — pogadanka. 17.30 Recital śpiewaczy. 18.00 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 18.30 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Jak wielkie są nasze kapitały? 21.10 Koncert popularny. 21.40 „Niepokój miliardera Shurmana” — fragment z powieści. 22.00 Chór i zespoły wokalne. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.05 — 23.55 Koncert muzyki polskiej.

**WARSZAWA II (Mokotów)**  
14.00 Koncert rozrywkowy 15.00 Trio Polskiego Radia. 16.00 VI Symfonia Bethovena „Pastoralna”. 16.40 Wiadomości sportowe. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 „Peryferie mają teatr” — reportaż. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program na jutro. 17.40 Muzyka taneczna (płyty). 19.00 — 21.00 Przerwa. 21.00 Recital wiolenczelowy. 21.25 „Logistyka a filozofia” — odczyt. 21.45 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 23.00 — 23.55 Muzyka z daniny Café-Club”

## Co 2-ci SZOFER to uczeń PRYLIŃSKIEGO

SZKOŁA SAMOCHODOWA  
Warszawa  
JEROLIMSKA 27

## Badacz Pisma Świętego znął się nad żoną na tle religijnym

W wileńskim Sądzie Apelacyjnym była rozpatrywana sprawa badacza Pisma Świętego, Antoniego Michałowicza z Oszmiany, oskarżonego o znęcanie się nad żoną na tle religijnym. Akt oskarżenia zarzuca sekciarzowi, że wciął żonę i nią dawał jej pożywienia, ponieważ chodziła do kościoła katolickiego. Sąd

Okręgowy skazał Michałowicza na 7 lat więzienia.

Na rozprawie w Sądzie Apelacyjnym Michałowiczowa zeznała, że mąż znęcał się nie tylko nad nią, ale również i nad dziećmi, gdy się modliły. Oskarżony przyznał się do bicia i znęcania się nad żoną. Twierdził jednak, że nie czynił tego na tle religij-

nym, lecz dopuszczał się tych czynów z tego powodu, że żona go zdradzała.

Na skutek opinii psychiatrów sąd skazał Michałowicza na zamknięcie w domu dla obłąkanych, ponieważ Michałowicz przebywał już w zakładzie dla umysłowo chorych i jest niebezpieczny dla otoczenia

**POMADKI DO UST SZACHA**

to gwarantują pięknych i pomysłowych ust.

Wyrabiane w naturalnych odcieniach.

**J. SZACHA**  
Warszawa

# Tajemnica Czarnej Damy

K. RYLSKI

SENSACYJNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA OSNUTA NA PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Irena kategorycznie odmówiła oddania Seweryna w ręce Bractwa. Zapewniła, że Poradzki został starannie odseparowany od świata i zaproponowała zgładzić Puchałę.

Odpowiedź Iry wywarła piorunujące wrażenie na obecnych. Zwrócili wszyscy twarze w tę stronę, skąd przed chwilą słyszeli jej głos i jeden po drugim jakby nie wierząc własnym uszom, zapytywali:

Co takiego?

— Puchałę?...

— Dlaczego on a nie inny?

Hetmański był również zaskoczony odpowiedzią Iry. Czuł, że władza wyszłizguje się z jego rąk i przechodzi w ręce tej energicznej, na wszystko zdecydowanej kobiety. Nie chce jednak dać poznać po sobie, co myśli i zwracając się w stronę Iry, spokojnym głosem pyta:

— Coś ty powiedziała Iro?...

— Powiedziałam zbyt wyraźnie, by dwa razy powtarzać to samo!...

— Puchałę?!

— Tak jest... Nie dziwcie się temu... Tyś sam przed chwilą powiedział że Puchała jest teraz naszym najniebezpieczniejszym wrogiem... Jest o wiele groźniejszy niż znajdujący się w naszych rękach Seweryn Poradzki... Ira usiłuje za wszelką cenę odwrócić uwagę braci od kochanego Seweryna...

— Zgadzą się z tobą — odzywa się Hetmański — Puchała jest istotnie naszym zaciekle wrogiem i nie wiem, jak długo będę się musiał właśnie przed nim ukrywać... Jak długo będę odcięty z powodu ostatnich zdarzeń od Warszawy...

— Bardzo krótko — odzywa się Ira stanowczym głosem.

— To znaczy, że ty sama Iro... — nie ukrywa Hetmański swej radości.

— Tak!... Ja sama z nim się załatwię...

— Z Puchałą? — pytają niektórzy z niedowierzaniem.

— Tak jest, z Puchałą... Przyrzekłam mu zemstę jeszcze wtedy, kiedy zaczął nam nagłe deptać po nosgach... Czy pamiętacie ten pościg...

— Oczywiście, to jest człowiek zdolny do wszystkiego...

— I wierzysz w to Iro, że to się uda tobie?...

— Wierzę w swoje siły i ta wiara nigdy dotąd mnie nie zawiodła — podnosi Ira ręce w górę jak do przysięgi. — Wolę sama zgładzić Puchałę, niż przy-

czynić się jednym skinieniem głowy do nieszczęścia tamtego...

— A mnie się zdaje, że lepszym wyjściem byłaby jednak śmierć Poradzkiego... Krok pewny i wyniki również pewne...

— Nie... My nie narażamy się na żadne niebezpieczeństwa... Pokażemy wreszcie tym, którzy gotowi pójść w ślady Puchały, jaki ich czeka los... Świat przekona się raz jeszcze, czego jest w stanie dokonać czarna dama.

Piękna kobieta o bladych wargach i uśmiechu demona panuje tu nad nimi. Hetmański usiłuje ją przekonać, że gra jaką teraz podejmuje jest bardzo niebezpieczna, że naraża swoje życie, ale nadaremnie. Ira trwa nadal przy swoim planie, nie chce nawet przyjąć zaofiarowanej przez niektórych „braci” pomocy.

— Z Puchałą spotkam się sam na sam... Nie chcę mieć żadnych świadków przy tym spotkaniu... Poradzę sobie sama...

Nastrój w czarnej sali posiedzeń zmienia się. Nikt nie śmie więcej sprzeciwić się. Wszyscy są pod wpływem tej kobiety, która przewyższa ich odwagą i krwiożerczością swoich pomysłów.

Hetmański zapala papierosa. Nie może ukryć uśmiechu zadowolenia, który błąka się w kąciach jego ust. Bo projekt Iry w gruncie rzeczy bardzo mu się uśmiecha. Już dawno marzył o tym, by Puchałę usunąć z drogi... Ileż to brakowało by się z nim „załatwić” podczas rewizji w mieszkaniu przy ulicy Marszałkowskiej?...

— A mnie się zdaje, że plan ten nie zrodził się u ciebie teraz, Iro... — patrzy się Hetmański po przez szczeliny swych zwięzionych oczu.

— Zawsze pamiętam o naszych nieprzejednanych wrogach! — odcina się Ira.

— Kiedy chcesz przystąpić do „roboty?”

— Jak najprędzej! Nawet jutro... Nie ma dużo czasu do stracenia...

— Jesteś pewna Iro, że „tamten” nie będzie nam nadal — przeszkadzał? — pyta się Hetmański.

— Biorę na siebie odpowiedzialność...

— To znaczy, że „Seweryn Poradzki” może wrócić do domu?

— Powinien to zrobić jak najprędzej. Największym jego błędem było opuszczenie domu... Tym bardziej, że miał tak świetny „dowód” swojej niewinności.

— Nie mieliśmy tej pewności czy „twój” nie spadnie nam pewnego pięknego poranku na kark... Szczególnie po tym liście... Zresztą nie mówny więcej o minionym... Co się stało, nie odстане się...

— Należy jednak zachować ostrożność — doradza któryś — Maryla Sorczyńska dała znać, że Puchała był też w biurze Poradzkiego, sprawdzał księgi i kasę...

— Takie drobnostki dadzą się załatwić... — odpowiada inny „brat” — „Poradzki” wróci teraz do domu i przywiezie ze sobą całą sunę, jakiej brak w kasie... Takie postępowanie wzbudzi z powrotem zaufanie... A na odegranie reszty zostawmy naszemu Poradzkiemu... On najlepiej swą rolę odegra...

— Doskonały pomysł — przytakuja bracia...

— To jest najbardziej wskazana droga dalszego działania...

— Poradzki musi być przygotowany na męczące śledztwo tak ze strony żony, jak zarzuty Puchały...

— Oczywiście... Oczywiście... ja już o tym pomyślałem i przyszykowałem odpowiednie „powody” nieobecności Poradzkiego w ciągu tych kilku dni... Poradzki nie boi się śledztwa Puchały...

— A dla mnie nie ulega wątpliwości, że Puchała nie tylko zechce przesłuchać Poradzkiego ale i zaarrestuje go...

— Tego nie obawiajcie się, bracia białego zakonu... Zostawcie tę sprawę mnie do rozstrzygnięcia... Postaram się o to, by nie doszło ani do pierwszej ani do drugiej ewentualności... — odezwała się Irena.

— Jak to mam rozumieć Iro?...

— Po prostu tak jak powiedziałam... Puchała nie zdąży ani przesłuchać ani aresztować Poradzkiego... Będzie już miał bowiem do czynienia ze mną...

— Gdyby tak rzeczywiście było!...

— To byłoby wspaniałe!...

— O jedno tylko proszę: by Poradzki przyjechał do domu dopiero za dwa dni... Zjawi się on wtedy, kiedy dowiecie się, że Puchała nie myśli już o Poradzkiem... Ze jest zajęty mną — czarną damą...

— Jak ty to zrobisz Iro? — pytają bracia patrząc na nią z uwielbieniem.

— Przede wszystkim muszę mieć tę pewność, że mój Poradzki przestaje istnieć dla Białego Zakonu... Po wtóre, muszę otrzymać wydany tu przez was wyrok śmierci na Puchałę...

Hetmański zgryzta zębami, nie może jednak w tej sytuacji niczego więcej dokonać. Bracia Białego Zakonu wraz z wodzem swoim zgadzają się zarówno na jeden jak i drugi warunek, postawiony przez Irenę...

Kiedy Ira opowiedziała dokładnie w jaki sposób zamierza zgładzić upatrzoną ofiarę, zapanowała na sali posiedzeń cisza. Hetmański wstaje z miejsca by dokonać obrzędu. Powoli słowo po słowie odczytuje wyrok śmierci wydany na inspektora policji — Puchałę... (Dalszy ciąg jutro).

# Gdzie mój mąż?

Z. LIRSKI

TRAGICZNE DZIEJE TRÓJGA LUDZI, RZUCONYCH NA FALE LOSU

Wiosną 1914 roku magazynier w wielkim składzie żelaza w Warszawie, Józef Biernacki, zakochał się w Niemce Marcie Schultze i porzuciwszy żonę, uciekł z kochanką do Kalisza, gdzie wiodł szczęśliwy żywot aż do dnia w którym stwierdził, że Marta go zdradza. Między kochankami doszło do wuntury, w wyniku której Marta porzuciła go.

Józef zamierzał wrócić do Warszawy. Wybuchła wojna i Niemcy wkroczyli do Kalisza, urządzając pogrom. Józef został ujęty i miał zostać rozstrzelany. Zdołał jednak uciec i po wielu przygodach dotarł do Gdańska, gdzie ukrył się na statku amerykańskim. Został tam wykryty, a mimo to kapitan, człowiek szlachetny, nie traktował go jak więźnia i przyrzekł, że nie wyda w ręce władz emigracyjnych.

Gdy statek zarzucił kotwicę w nowojorskim porcie handlowym, Józef zbiegł ze statku i zmieszal się z tłumem. W dzielnicy portowej natknął się na jakiegoś podejrzanego jegomościa mówiącego po polsku, który przyrzekł mu pracę i zaprowadził do niejakiego Grabika, który oświadczył, że Józef dopiero przyjechał do Nowego Jorku i szuka pracy.

— Dopiero dzisiaj przyjechał, a już chce mieć pracę... hm... — wypuścił smugę dymu tegi jegomość. — Dlaczego jest przebrany za marynarza?

Niezajomy coś powiedział, czego Józef nie zrozumiał. Powiedział to wprowadzając po polsku ale słowa były tak przekręcone i tak dziwnie brzmiały, że Józef nic nie rozumiał.

— Hm... dziwnym językiem mówią ci amerykańscy Polacy — pomyślał.

Tęgi jegomość zeszedł z kanapy i zaczął spacerować po pokoju, nie mówiąc słowa.

Nagle zatrzymał się tuż przy Józefie i wyjmując cygaro z ust, zapytał:

— Czy masz pieniądze?

— Nie — odparł Józef, odczuwając wstręt do tego tegiego jegomościa, który z miejsca zaczął go tykać.

— Czy chciałbyś znaleźć pracę?

— Oczywiście...

— No, to otrzymasz... Jak się nazywasz?

— Józef Brudziński... — postanowił Józef nie podawać swojego prawdziwego nazwiska.

— Kali dżab meken sztanki... — rzekł tegi jegomość do młodzieńca w zniszczonym płaszczu.

Dopiero teraz Józefowi wpadło na myśl, że musi to być żargon używany przez tutejszy świat podziemny. Z tego by wynikało, że swoją pierwszą znajomość w Nowym Jorku zawarł z przedstawicielem świata podziemnego. W takim razie musi stąd możliwie najszybciej się wynieść, ponieważ może jeszcze brzydko wpaść.

Młodzieniec w zniszczonym płaszczu opuścił pokój. Również i Józef instynktownie skierował się w stronę drzwi. Tęgi jegomość ujął go jednak za ramię i zapytał:

— Dokąd?

— Dziękuję panu za pracę... Proszę mi pozwolić oddalić się... — rzekł Józef stanowczo.

— Młodzieńcze, tylko bez pośpiechu... Przy drzwiach stoi zdrowy, silny Murzyn... Poczekaj tu z łaski swojej... Chcę ci dać pracę, a ty uciekasz?

— Nie chcę od pana pracy, proszę pozwolić mi odejść...

— No, jeśli nie chcesz pracy, to powędrujesz do więzienia...

— Do więzienia? — zdziwił się Józef.

— Tak, do więzienia... Dostałeś się tutaj nielegalnie... I jeśli będziesz taki arogancki, to jutro powędrujesz do więzienia, rozumiesz?

Józef instynktownie zadrżał. Słowa Grabika podziały na niego jak uderzenie maczugą...

— Ale czego pan właściwie żąda ode mnie? — zapytał drżącym głosem.

— Dam ci pracę, rozumiesz? Otrzymasz za nią dwadzieścia pięć dolarów, a jeśli okaże się, że nadajesz się do tej roboty, wtedy będziesz dobrze zarabiał

i żył bez troski — uśmiechnął się tegi mężczyzna i wpił swe wodniste oczy w twarz Józefa...

— Ale na czym polega ta praca? — nie ustępował Józef, pomimo że domyślał się już jakiego rodzaju może to być praca.

— Bardzo lekkie zajęcie... Nie będziesz musiał dużo pracować... A musisz wiedzieć, że u nas w Ameryce pracuje się na ogół bardzo ciężko...

— Ale na czym polega ta praca?

— Czy chcesz jeść? Na pewno jesteś głodny? — tegi jegomość nie odpowiedział na pytanie Józefa.

— A czy chcesz pieniądze. Mogę ci dać dolara... Jak widzisz, Grabik jest porządnym człowiekiem... U nas nie daje się z góry pieniędzy... Ale moim zdaniem, jest to zła metoda... Jeśli przed tym widzi się pieniądze, to nabiera się chęci do pracy, cha, cha, cha...

Zanim jeszcze Józef zdołał odpowiedzieć, Grabik nacisnął guzik dzwonka i zaraz na progu pokazał się Murzyn, któremu Grabik polecił przynieść coś do jedzenia. I po kilku chwilach na stole znalazła się miska z gorącymi parówkami, jaja, chleb i flaszka wina.

Para bijąca z gorących parówek uderzyła Józefa w nozdrza i drażniła jego powonienie.

Czy miał zasiąść do stołu i zabrać się do jedzenia? Czy ma pozwolić na to, aby ten jegomość wciąż gnął go w błoto?

Pomimo że Józef domyślał się, że wpadł w ręce przestępcy, stał przed wielką zagadką: nie mógł zrozumieć czemu Grabikowi zależało na tym, aby on, żółtodziub stał się przestępcą? Czy mało jest przestępców w Nowym Jorku? Dlaczego zależało mu, aby właśnie Józef dokonał pracy, za którą chciał zapłacić dwadzieścia pięć dolarów? Czy z miejsca odkrył w Józefie tak wielkie „zdolności”?

A kim jest ten, który go tutaj wprowadził? Pośrednikiem? Agentem, który werbował „frajerów” dla Grabika? Była to bardzo tajemnicza sprawa...

— No, na co czekasz? Dlaczego nie zabierasz się do jedzenia? — zapytał Grabik, widząc, że Józef stoi zamyślony. — Siadaj i jedz... W Warszawie z pewnością nie jadałeś takich parówek...

Józef milczał jeszcze przez chwilę, a następnie rzekł stanowczym tonem:

— Proszę przyjąć do wiadomości, że nie dam się wziąć na żadne sztuki i nie zrobię nic, co stoi w sprzeczności z kodeksem karnym... Nie jestem złodziejem...

Grabik wybuchnął nagle tak gwałtownym śmiechem, że Józef przyglądał mu się ze zdumieniem. (Dalszy ciąg jutro).

**Kalendarz dnia**

**20**  
Paździer.

**CZWARTEK**  
Jana Kantego, Irene Słowiański: Budzińska, Słońca wsch. 6.33 zach. 6.33 Księżycy wsch. 2.40 zach. 15.0

**PAUL BRINGUIER**

**Hollywood — raj i piekło kobiet**  
**Triumfalny powrót do Hollywood**

Przedruk wzbroniony



Jedna z wcześniejszych ról Marleny Dietrich.

W Passadenie Marlena Dietrich i autor opuścili pociąg, aby udać się stąd bezpośrednio do Hollywood drogą, o której istnieniu wiedzieli tylko aktorzy filmowi.

12  
W pierwszej chwili zdawało mi się, że na peronie znajdują się wyłącznie młode dziewczęta. Były one w powiewnych sukienkach z jasnego jedwabiu, bądź w ciemnych spódniczkach i białych bluzeczkach, bądź też w płaszczach. Lecz wszystkie z nich bez względu na to, czy były bogato czy skromnie odziane, czy były robotnicami czy córkami milionerów, uśmiechały się dumnie i szczerze, odsłaniając piękne zęby, nie nosiły kapeluszy, włosy im luźno opadały prawie że na ramiona, miały wspaniałe nogi i nosiły jedwabne pończochy.

Z chwilą gdy Marlena pojawiła się na stopniach wagonu, rzuciły się na nią jak pszczoły wracające do ula. Kilka z nich trzymało kwiaty, które podały gwiazdzie w chwili, gdy ją bra-

ły w ramiona. Większość wywijała fotografiami, kawalkami papieru, albumami z autografami, chcąc, aby Marlena złożyła na nich swój „drogocenny” podpis. Wszystkie śmiały się głośno, krzyczały, piszczały i na dworcu powstał nieopisany rwa-

tes. Marlena wreszcie zeszała na peron i natychmiast została otoczona przez dziewczęta. Chcąc się od nich uwolnić, pocałowała jedną, drugą pogłaskała ręką po policzku, trzeciej podpisała fotografię, innej znów napisała kilka słów w albumie, a w końcu zmachana, udawała że mdleje i uśmiechając się prosiła je o zmiłowanie.

Był to wypróbowany sposób. Marlena mogła się o tym już zresztą przekonać, bo ilekroć przyjeżdżała do Passadeny, czekało ją podobne gorące i entuzjastyczne przyjęcie. I rzeczywiście młode zwolenniczki rozstały się i oto w tej chwili zbliżyła się druga linia ataku, to fotografowie, ustawieni w jeden szereg, ramię przy ramieniu, gdy ujrzeli Marlenę, znieruchomieli i wycelowali w nią swoje aparaty. Marlena uśmiechnęła się.

— Proszę, miss Dietrich, z profilu, czy chce pani zdjęcie z profilu... Proszę wziąć kwiaty... o, tak dziękuję...

— Proszę, miss Dietrich, czy nie zechciałaby pani wrócić do wagonu i powtórzyć scenę przy-

bycia? Proszę na chwilę wręczyć kwiaty Murzynowi.. Proszę stanąć na stopniach wagonu, jedną ręką trzymać się rączki, a drugą unieść w powietrze. Wita pani Hollywood. O, tak... Czy chce pani jeszcze jedno takie zdjęcie? Dziękuję.

Kierownik pociągu niecierpliwił się. I za każdym razem to samo. Gdy tylko jakaś gwiazda jedzie „ekspressem Santa - Fe”, pociąg w Passadenie stoi o piętnaście minut dłużej i przychodzi do Los Angeles z opóźnieniem. I nie ma żadnego sposobu, aby położyć temu kres. Nie ma nawet do kogo wznieść zażaleń, ponieważ wszyscy zgadzają się na ten stan rzeczy: na wet dyrekcja przedsiębiorstwa kolejowego, jak i gubernator stanu. Jest to reklama dla linii kolejowej, dla turystyki i dla handlu, twierdzą powszechnie.

W końcu fotografiści wyzwalały Marlenę i pociąg. Teraz przychodzi kolej na przedstawicieli wytwórni Paramount. Poważni i napuszeni zbliżają się do gwiazdy i witają ją. Tylko dziennikarzy brak na dworcu. Wiedzą bowiem, że zaraz otrzymają dobrze opracowany komunikat, w którym będzie podane wszystko, co dotyczy przybycia gwiazdy oraz jeszcze kilka pikantnych szczegółów.

Dopiero po tym oficjalnym powitaniu Marlena może przywitać się ze swoimi osobistymi przyjaciółmi, którzy czekają

cierpliwie na zakończenie tego „protokólnego” ceremoniału i którzy zaprowadzają ją do dłu-giego czarno - białego auta.

Pożegnałem się z Marleną jeszcze w pociągu, nie chcąc brać udziału w ceremonii powitania. Jak tylko Marlena opuściła peron, zaraz on opustoszał. Pozostał tylko zblazowany Murzyn, który ze spokojem i z obojętnością zbierał w koszyk to, co pozostało na chodniku. po triumfalnym powitaniu: kawałki papieru, zgubioną rekawiczkę, zmiejęte gazety, rozdeptane kwiaty. I za każdym razem gdy przyjeżdża jakaś gwiazda, bez względu na to czy jest to Marlena, Greta Garbo, Clarke Gable, czy też kto inny, powtarza się to samo.

Znudzony zawiadowca ziewnął przeciągle i oddalił się. Również i Murzyn zaraz znikł. Dworzec całkowicie opustoszał. Należy przy tym zaznaczyć, że Passadena jest małą stacją stacyjką, na której nawet nie zatrzymują się pociągi robotnicze. Tylko dla gwiazd robi się wyjątek i zatrzymuje się dla nich nawet pociąg pociągów.

W chwili gdy wsiadałem do samochodu, zauważyłem kobietę w czerwonym płaszczu. Trzymała w ręku walizki i stała przy przystanku autobusowym, czekając na autobus. Mimo woli, nie mogąc oprzeć się pokusie, zeszała również na dworcze przeznaczone dla gwiazd.

Autobus prawie nigdy nie zabiera stąd podróżnych, to też przechodzi on tędy co kilka godzin. Ruchem ręki wskazałem na mój wóz, dając jej do zrozumienia, że może zająć miejsce w moim samochodzie. Odwróciła jednak głowę. Widocznie nie życzyła sobie, aby się nad nią litowano.

Wóz ruszył więc z miejsca. Jeszcze długo widziałem ją — nieruchomą, czerwona płama na opustoszałej szosie...

**Jutro:**  
„Niedziela w Hollywood”

**KRONIKA HISTORYCZNA:**  
1733 Urodził się historyk i poeta Adam Naruszewicz, biskup.  
1788 Uchwała Sejmu Wielkiego powiększenia armii do 100.000 żołnierzy.  
1921 Ogłoszenie granic Górnego Śląska.

**PRZYSŁOWIA LUDOWE:**  
Gdy nie rychło liść opada Zima ostra bywa rada.

**CEKAWY WIADOMOŚCI:**  
Proch znany był podobno już w Indiach w IV wieku przed Chrystusem.  
W Brazylii niektóre z naszych drzew owocowych, mają stale zielone liście.

**RADY PRAKTYCZNE.**  
Gdy komu słabną dziąsła, że zęby w nich się ruszają, należy wziąć trochę kory dębowej, ugotować w wodzie z octem i trzymać kilka razy dziennie w ustach, a z pewnością może.

Materiał różowy nabierze piękniejszej barwy, gdy się go zaraz po wypłukaniu namoczy w kwaśnej, jeszcze ciepłej serwatce.

**Poradnia życiowa Rolfa Nelsona**

M. 4246. Przebywa Pani w otoczeniu nie bardzo Pani sprzyjającym. U siostry czuje się Pani nie dobrze, obco, gorzej aniżeli u obcych. Radzę Pani wyprowadzić się i żyć sama dla siebie. Być samodzielną. Spotka Pani w niedługim czasie człowieka który ją szczerze pokocha i zaproponuje Pani małżeństwo. Z niezależnych jednak od niego przyczyn odwlecze się jednak pomyślnie zakończenie tej sprawy i dopiero w r. 1940 wyjdzie Pani szczęśliwie za mąż. Proszę zbytnio swoim przyjaciołom nie dowierzac, gdyż jedyną ich myślą jest Panią wykorzystać, prawdziwej przyjaciżni wokoło Pani nie wyczuwam.

powietrze  
słońce  
woda  
i  
KINEM  
CODZIENNY  
**CHERYS**

**Na małej wokandzie...**

**Wizyty u dentysty**  
czyli: „Przedślubny remont”

(A. E.) — Umieram z miłości! Pragnę niezwłocznie wziąć z tobą ślub — rzekł pewnego razu pan Szulim Benares do narzeczonej swej, Beli Hochberżanki.  
— Z przyjemnością — odparła panienska. — Atoli nie wcześniej, zanim wyleczę i zaplombuję wszystkie swe zęby. Chyba sam byś nie chciał posiadać zęby szczerbatej.  
Przekonany tym argumentem pan Szulim ustąpił i począł chodzić z narzeczoną do dentysty, pana K.

— Może trzy miesiące z nią tam chodziłem, może cztery — mówił pan Szulim na rozprawie.  
— Ona wchodziła do gabinetu, a ja siedziałem w poczekalni.  
Oj, jak ja się tam wynudziłem! Nauczyłem się na pamięć wszystkich pism, które tam leżały. Na obrazki, które tam wiszały, już patrzeć nie mogłem. Odcisków dostałem od siedzenia, a ona wciąż się leczyła.

Wreszcie zacząłem z rachować, co ona już ma wyleczone, i obliczyłem, że wyrwana jej czterdzieści dwa zęby, a plomb zrobiono — sześćdziesiąt dziewięć!

Wydalo mi się to dziwne. Jak to może być?  
Z gabinetu było slychać, jak Bela stęka, a ja tego nie mogłem zrozumieć. Dlaczego on jej jeszcze dłużej w zębach, jeżeli już jej wszystkie wyrwał?  
I tak długo nie mogłem zrozumieć, aż zajrzałem przez dziurkę do środka. A wtedy zrozumiałem? Ze to wcale nie chodziło o zęby...

Sąd, biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia oskarżonego, uznał go winnym pobicia lekarza - dentysty K.  
Ponieważ jednak oburzenie pana Szulima było o tyle usprawiedliwione, że powstało na widok dentysty, zajmującego się nie dentystyką, przeto sąd orzekł łagodną karę trzech dni aresztu.

**Pomnik ku czci... psa**

Wierność, przywiązanie i odwaga psów jest przysłowiowa. Podczas wojny jak i podczas pokoju wierny ten przyjaciel człowieka oddaje nieocenione usługi.

Obecnie jeden z przedstawicieli psiej rasy będzie miał pomnik. W Vancouver (Kanada) pies policyjny uratował życie 27 osób, wydobywając ich z tamtejszych doków. Pies ten nazywał się „Jack” i był ulubieńcem mieszkańców. Gdy w końcu pies zdechł, został on uroczystie pochowany na budwarach, a je-

den z tych, któremu uratował życie, rzucił myśl, aby wybudować mu pomnik. Natychmiast zaczęto zbierać na ten cel pieniądze. W końcu zebrano odpowiednią kwotę i w tych dniach nastąpiło otwarcie pomnika, na której to uroczystości wzięła udział znaczna część mieszkańców Vancouveru.

Jack pozostawił dzielnego następcę. Jest nim syn Bob, który jest niemniej odważny od ojca i który pomagał mu w niektórych jego bohaterskich wyczynach.

**KASZEL** UPORCZYWY ŁAGODZI I USPAKAJA **SYROP ŻYWOKOSTU SWIEŻEGO**  
Mgr. E. GOBIECA SPRZEDAŻ: APTEKI I DROGERIE. SKŁAD GŁÓWNY: WAWA MIODOWA 14. Flakon 3 złote.



Na terenie Śląska Zaolzańskiego bawili przedstawiciele resortów gospodarczych Rządu, a mianowicie: p. wicepremier Kwiatkowski, oraz ministrowie Roman i Ulrych. Na zdjęciu p. wicepremier podczas zwiedzania wielkich zakładów przemysłowo - hutniczych w Trzyńcu

# Samoloty niemieckie i czeskie

dokonają zdjęć dla wytyczenia granic w Sudetach

BERLIN. Na skutek porozumienia niemiecko-czechosłowackiego, 6 niemieckich samolotów wojskowych i 4 niemieckie

cywilne dokonają zdjęć fotograficznych dla skutecznego ustalenia i wytyczenia nowej granicy pomiędzy obu krajami.

Prace mają być ukończone do dnia 27 b. m. Samoloty, które będą dokonywały zdjęć oznaczone będą na skrzydłach białymi kwadratami. Rząd praski otrzyma po jednym egzemplarzu z każdego zdjęcia.

Zbrane zdjęcia służyć będą jako materiał dla wytyczenia granicy przez urzędniczą w Berlinie komisję międzynarodową.

Początkowo projektowano, iż specjalna podkomisja w Berlinie uda się na teren graniczny i tu dokona wytyczenia granicy na miejscu. Stwierdzono jednak iż przy tym systemie pracy zajęłoby to co najmniej 6 tygodni czasu, tak że zdecydowano się dla skrócenia czasu pracy na użycie fotografemii.

Zdjęcia dokonywane będą wyłącznie przez stronę niemiecką, gdyż lotnictwo czeskie nie rozporządza odpowiednimi aparatami technicznymi.

## Ujęcie pięciu prowokatorów

Przemyt ludzi ze Szwajcarii do Hiszpanii

BERN. W Bazylei i Zurychu policja aresztowała 5 obywateli, którzy w Szwajcarii spełniali podejrzaną rolę prowokatorów.

W śledztwie zostało ustalone, iż wszyscy aresztowani prowadzili w Szwajcarii inwigilację osób politycznie niepewnych z

punktu widzenia międzynarodówki komunistycznej. Ustalono również, że aresztowani denuncjowali szereg osobistości wobec władz hiszpańskich.

Na tle tych aresztowań policja wpadła na trop szeregu afer przemytu ludzi do Hiszpanii.

## Organizacja antyfaszystowska

RZYM. Agencja Stefani donosi: Wykrycie organizacji antyfaszystowskich, kierowanych przez Żyda prof. Colorni oraz aresztowanie innych Żydów za wróg dla rządu działalność, wśród nich b. deputowanego Philipsona, odbiło się szerokim echem w prasie włoskiej, która podkreśla, że działalność aresztowanych rozpoczęła się na długo przed wydaniem we Włoszech ustaw rasowych w stosunku do Żydów.

Colorni, który liczy lat 29 i jest profesorem szkoły normalnej w Trieście rozpoczął swą działalność antypaństwową w porozumieniu z międzynarodowym żydostwem, dwa lata temu, po swej podróży do Paryża, z okazji 300 lecia Descartesa.

Odbywał on często zagraniczne podróże w związku z swą działalnością antyfaszystowską.

## Trzecia mowa wiceprem Kwiatkowskiego

W niedzielę, 30 b. m. wygłosi w wielkiej hali Targów Poznańskich przemówienie przedwyborcze wicepremier inż. Kwiatkowski. Przemówienie to będzie transmitowane przez wszystkie rozgłośnie Radia Polskiego.

W tym samym dniu odbędzie się w Poznaniu wielki zjazd okręgu wielkopolskiego OZN.

## Wybory radnych w Krakowie

Z powodu upływu kadencji obecnej rady miejskiej miasta Krakowa w styczniu 1939 r. p. wojewoda krakowski zarządził w dniu wczorajszym wybory radnych miejskich. Jako dzień zarządzenia wyborów p. wojewoda ustalił dzień 19 października r. b. — jako dzień głosowania — dzień 18 grudnia r. b.

## Odezwa marsz. Czang-Kai-Szeka

HANKAU. Agencja chińska Central News donosi, że Czang-Kai-Szek wydał odezwę do wszystkich Chińczyków w całym świecie, wzywając ich do pomocy ojczyźnie wszelkimi środkami w obronie przed Japonią.

## Podwyżka płac górników w Zagłębiu Dąbrowsko-Krakowskim

Wczoraj odbyła się w Katowicach pod przewodnictwem głównego inspektora pracy dyr. Mariana Klotta konferencja pomiędzy przedstawicielami górniczych związków zawodowych Zagłębia Dąbrowsko-Krakowskiego a przedstawicielami rady zjazdu przemysłowców górniczych, w sprawie podwyżki zarobków.

Na konferencji nie doszło do

Colorni ożeniony jest z Żydówką niemiecką Urszulą Hirschmann. Były deputowany Dino Philipson był dość znanym parlamentarzystą przed marszem na Rzym i jakkolwiek usunął się od tego czasu od życia politycznego, to jednak prowadził stale podziemną robotę przeciwko ustrojowi Włoch.

Philipson złączony jest węzłami pokrewieństwa z rodziną Rotschildów.

## Pierwsze, trzecie i piąte miejsce zdobyła Polska w zawodach Gordon-Bennetta

BRUKSELA. Ogłoszenie ostatecznych wyników tegorocznych zawodów o puchar Gordon-Bennetta wywołało w Brukseli duże zdziwienie.

Okazuje się bowiem, że wbrew poprzednim zapowiedziom, drugie miejsce przypada Belgowi Thonnardowi, a nie

inż. Kryszkowskiemu, czwarte zaś Francuzowi Dollfusowi w miejsce por. Koblańskiego. W rezultacie Polacy zdobyli pierwsze, trzecie i piąte miejsce, a nie pierwsze, drugie, czwarte, jak to poprzednio zapowiadano.

Organizacja przyszłorocznych zawodów powierzona zostanie Polsce.

## Ku czci Pułaskiego wielka uroczystość w Nowym Jorku

NOWY JORK. Wczoraj odbyła się w Nowym Jorku wielka uroczystość ku czci Pułaskiego. Miała ona przebieg imponujący.

W wielkim pochodzie, który przeszedł ulicami miasta wzięło udział 50.000 Polaków, reprezentujących różne organizacje,

stowarzyszenia i kluby polskie Nowego Jorku.

Barwny pochód ze sztandarami i orkiestrami trwał przeszło 4 godziny. Poprzedzał go oddział policji oraz bateria zmotoryzowanej artylerii polowej.

# Alarmujące wieści z Palestyny

Arabowie zabarykadowali się w starej dzielnicy Jerozolimy

LONDYN. Wczorajsze dzienniki wieczorne przyniosły alarmujące relacje o ostatnim rozwoju wypadków w Palestynie.

Główne zaniepokojenie wywołują ostatnie wypadki w Jerozolimie, gdzie według najświeższych informacji Arabi mieli się zabarykadować w dzielnicy staromiejskiej.

Jak się okazuje, dzielnica ta została niezwłocznie otoczona przez dwa pułki wojsk angielskich.

„Evening Standart“ donosi, że dziś należy się spodziewać ogłoszenia stanu wojennego w Palestynie.

Artykuł wstępny dziennika zawiera stwierdzenie, że rząd

brytyjski wypowiadając się za podziałem kraju napotyka na zastrzeżenia sprzeciw zarówno Arabów, jak Żydów.

W rzeczywistości gra toczy się o inną stawkę, mianowicie o całokształt polityki mandatowej, rozpoczętej znaną deklaracją Balfoura z roku 1917-go.

Rząd angielski stoi obecnie w obliczu dwóch możliwości. Może się on upierać nadal przy swej polityce mandatowej i przemocą wymusić podział Palestyny.

Oznaczać to będzie jednak nieustanną wojnę partyzancką

## Widłami przebił sąsiada

Franciszek Motoczyński (Mar ki p/W-wa) procesował się z sąsiadem, Edwardem Michalskim. Po przegranej, Motoczyński na padł na swego przeciwnika i za dał mu widłami kilka ciosów w klatkę piersiową, raniąc Michalskiego niebezpiecznie.

Rannego przewieziono do szpitala. Motoczyńskiego osadzono w areszcie.

**ZADAMY POWSZECHNYCH ŚWIADCZEN NA ROZBUDOWĘ FLOTY WOJENNEJ!**

## Manifestacje ku czci Polski zorganizowane w Budapeszcie

BUDAPESZT. Towarzystwo Węgiersko-Polskie zwróciło się do kupców stolicy z apelem, aby w dniach 19 i 20 b. m. udekorowali wystawy swych sklepów portretami wielkich przywódców Narodu Polskiego P. Prezydenta R. P. Mościckiego i Marszałka Rydza-Śmigłego.

Odezwa stwierdza, że Naród Węgierski nigdy nie mógł wyrażniej, niż dzisiaj, odczuwać szczerzej i bezcennej przyjaźni tradycyjnie bratniego Narodu

Polskiego. To samo Towarzystwo oraz federacja stowarzyszeń społecznych organizują we czwartek wielkie zebrania przed pomnikiem gen. Bema celem zamianowania uczuć wdzięczności Węgrów dla Narodu Polskiego za przychylny stanowisko Polski w sprawie obszarów oderwanych od Węgier.

Podczas tej manifestacji wysunięte będzie żądanie wspólnej granicy polsko-węgierskiej.

## Odniósł śmiertelne poparzenie gdy wracał na pole z żarzącym się węglem

CHOJNICE. W okolicy Czerska miał miejsce tragiczny wypadek. Kilku chłopców zamie rzało na polu rozpalić ognisko. W tym celu wstąpił 4-letniego synka rolnika Jana Ossowskiego do domu, aby przyniósł ogień.

Chłopiec zabrał z kuchni kilka żarzących się węgli do wiadra i wracał na pole. W drodze od węgli zapaliło się na nim ubranie.

Chłopiec odniósł tak ciężkie poparzenia, że po kilku godzinach zmarł.

## Angielska pożyczka dla Czech

W Pradze rezydować będzie doradca finansowy

PRAGA. Czesko-słowacka delegacja, która jeździła do Londynu w sprawie uzyskania pożyczki angielskiej, powróciła do Pragi.

Według dotychczasowych informacji, pożyczka wyniesie 50 milionów funtów, przy czym za liczka 10 milionów funtów oddana została do dyspozycji rządu praskiego.

Czecho-Słowacja otrzyma

doradcę finansowego w osobie p. Stapforda, który był członkiem misji Lorda Runcimanna'a.

Pożyczka ma być użyta w pierwszym rządzie dla zabezpieczenia przyszłości emigrantów z terenów okupowanych, dalej na odbudowę kraju oraz na utrzymanie stałości waluty, nad czym specjalnie czuwać ma doradca angielski.

## Katastrofa na starcie do lotu Ameryka — Bukareszt

MIAMI. Dwumotorowy samolot, pilotowany przez lotnika rumuńskiego kpt. Aleksandra Papano, uległ wczoraj rozbiciu w chwili startu do lotu transatlantycznego przez Amerykę Południową do Bukaresztu.

Papano oraz towarzyszący mu lotnik amerykański Max Konstant wyszli z katastrofy bez szwanku. Jest to już drugi nieudany start kpt. Papano do lotu transatlantycznego.

## COP cierpi na brak fachowców Kursy przeszkalania bezrobotnych

Na terenie COP daje się odczuć silny brak wykwalifikowanych pracowników.

Pragnąc zatrudnić miejscowych bezrobotnych i przygotować ich do podjęcia samodzielnych stanowisk, przystąpiono na terenie COP-u do zorganizowania szeregu kursów.

Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy projektuje otwarcie kursu dokształcającego dla fachowców branży metalowej, kursu spawania metali, kursu obsługi kotłów parowych, brukarskiego, spółdzielczego, budowlanego, ciesielskiego, murarskiego i betoniarskiego.

## Kłopoty Belgii z żyd. uchodźcami

BRUKSELA. Gabinet belgijski zajęć się ma na swym środowym posiedzeniu sprawą uchodźców żydowskich, przebywających w Belgii bez zezwolenia.

Liczbę tych uchodźców oceniają na 5 tys. osób. Rząd zamierza osadzić ich w specjalnych obozach koncentracyjnych.

## Gubernator na czele powstańców

MEXICO CITY. Obiegają tu pogłoski że w stanie Sonora wybuchło powstanie, na którego czele stoi miejscowy gubernator. Minister wojny rządu związkowego udał się samolotem do Sonora. Samolot ministra jest eskortowany przez kilka aparatów wojskowych.

Wiadomości o powstaniu w stanie Sonora nie zostały zdemontowane ani też potwierdzone przez koła oficjalne, które ograniczają się do oświadczenia, że sytuacja w tym stanie jest poważna.

1914

TADEUSZ RYŚ

1918

## PRZEZ KREW: ELZY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ  
O WOJNIE, BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Młody major austriacki, von Merizzi powrócił z Wiednia z wezwaniem namiestnika Bośni i Hercegowiny, Potioroka, do Sarajewa. Bawił w Wiedniu u swej kochanki, pięknej hrabiny Czardasz. Po kilku dniach zgłosił się doń w Sarajewie nieznajomy mężczyzna, który oznajmił mu, że zamordował hrabinę Czardasz. Zdumionemu majorowi okazał szereg dokumentów, które świadczą o jego szpiegowskiej działalności i kompromitują go zupełnie; za cenę swego milczenia zażądał, by major, adiutant Potioroka, zamordował znenawidzonego przez lud serbski namiestnika.

Von Merizzi, chcąc zyskać na czasie — wyraził swoją zgodę. Tego samego dnia został wezwany telefonicznie do Wiednia, gdzie znaleziono trupa hrabiny. Lekarze stwierdzili, że hrabina otruła się jakimś nasennym środkiem. Von Merizzi z przerażeniem stwierdził, że kasetka, znajdująca się w piecu, została przez kogoś wyjęta i opróżniona.

Po powrocie do Sarajewa, major Merizzi postanowił wykonać zlecenie Serba.

Major von Merizzi uprzedził rozmyślnie namiestnika, że wśród jego służby są zdrajcy, którzy pragną go otruć. Namiestnik zlecił mu przeprowadzenie śledztwa a sam obawiając się zdrady, jadł tylko jajka i owoce. W międzyczasie von Merizzi włożył niepostrzeżenie do śpichrza dwa jajka, do których wstrzyknął truciznę; równocześnie uprzedził Potioroka, że kucharz, Turek Husein zatrul wino.

Jajka, zatrute przez majora, a przeznaczone dla namiestnika Potioroka, zjadł lokal, który też zmarł. Mimo braku dowodów winy i zapewnień biednego kucharza, został on na podstawie zeznań Merizziego skazany na śmierć. Wyrok wykonano. Tymczasem Aniela Grywińska, zwana Zorą, powróciła do Sarajewa. Jej ukochany Milan Zabrynowicz, wódz młodo-Serbów oznajmił jej, że von Merizzi nie wykonał zlecenia.

— Sądzę, że należy zaczekać jeszcze ze dwa-trzy dni... — odezwała się Aniela.

Milan zgodził się. Tak, zaczekają do piątku Krąśką pogłoski na mieście, że aresztowano kucharza Potioroka. Może pozostaje to w związku z planami majora?

— No, słonko! — odezwał się czule Milan. — Teraz chodź do domu, należy ci się wypoczynek.

Twarz Anieli sposepniała.

— Nie, Kochany... Nie zmuszaj mnie... Póki twój matka nie wyrazi zgody na nasz ślub, nie chciałybym u was mieszkać...

— Głupstwa, babskie fochy... — pogłaskał jej włosy. — Zrozum, matka jak matka. Sądzi, że jej syn, który jest magistrem prawa i synem bogatego Michałaja Zabrynowicza, powinien poślubić conajmniej księżniczkę... Cha, cha, cha... Starej kobiecie należy wszystko wybaczyć... Nie przejmuj się tym, Kochanie, jesteśmy w przededniu tak wielkich wydarzeń, że nie należy tracić czasu na głupstwa...

— Ależ, Milan, zrozum mnie również.. Nie chcę spoglądać na lzy twojej matki, wolę nie narzucać się u was w domu... Zamieszkać chwilowo w hotelu. Nie zmuszaj mnie do tego, bym marnowała swój wypoczynek...

Milan zgodził się wreszcie i Aniela udała się do małego hoteliku w Sarajewie.

Dawno już nie mieli kochankowie możności rozmawiania ze sobą, to też obecnie długo wspominali minionie czasy, snując równocześnie plany na przyszłość.

Anieli przypomniało się ich pierwsze spotkanie. Przybyła do Wiednia ze swą chorą matką. Matka, Elżbieta Grywińska, ciężko zaniemogła po nieszczęściu, jakie wydarzyło się z jej synem, Konradem: w roku 1905, syn jej, bojowiec został aresztowany w Warszawie. Ponoć usiłował uciekać, w każdym razie ślad po nim zaginął, przepadł, jak kamień w wodę. Odtąd stara matka chorowała, i mimo ciągłych wizyt u lekarzy w Warszawie i Krakowie, nikt nie zdołał określić choroby.

Anieli przybyła więc ze swą matką do Wiednia, do lekarza. Zamieszkała w hotelu, gdzie poznała młodego Milana Zabrynowicza. Już od pierwszego wejścia zwrócili na siebie uwagę. Milan opowiadał jej o cierpieniach swego narodu, o tym, jak większa część ludu serbskiego znajduje się pod jarzmem austro-węgierskiej monarchii, szkoły są zamykane a bohaterscy synowie narodu marnują swe młode życie w więzieniach. W Bośni i Hercegowinie szaleje terror.

Twarz Anieli sposepniała.

— Tak, ma pan rację — odpowiedziała. — Pomimo pańskiego narodu znajduje się pod butem ciemności. Ale nasz kraj — jak długi i szeroki ugina się cały pod jarzmem obcych mocarstw, trzy orły wpiły się w ciało mego narodu, trzy czarne orły: austriacki, carski i niemiecki pastwią się nad naszym białym orłem. Ziemia polska jęczy pod obcym knutem. Ileż to krwi przelali nasi bojownicy, by zdobyć niepodległość!

Tak oto opowiadała młoda Aniela Grywińska studentowi prawa uniwersytetu wiedeńskiego, Mila-

nowi Zabrynowiczowi. Słowa jej roziskrzyły w jego sercu zapał, stała się w jego oczach bohaterką. Spacerowali nieraz nad brzegami modrego Dunaju; pewnego razu odezwał się młody Milan przytłumionym, ale pełnym wiary głosem:

Jestem przekonany, panno Anieliu, że nasza serbska ziemia, która jęczy pod batem okupantów, wyzwoli się spod tego jarzma... Ale nie tylko nasza ziemia: znam dobrze stosunki polityczne w Europie; jestem przekonany, że wyzwolenie wszystkich ludów ujarzmionych nastąpi w najbliższej przyszłości.

Odtąd więź przyjaźni przedzierzgnęła się w miłość, Aniela i Milan stali się nierozłącznymi przyjaciółmi i kochankami.

Aniela poznała w otoczeniu Milana szereg rewolucjonistów serbskich i została wciągnięta w wir walki przeciw austriackiemu okupantowi. Szczególnie wzrosła rola jej, gdy otrzymała posadę wychowawczyni synka hrabiny Czardasz. Ileż ciężkich chwil przeżyła, ile niebezpieczeństw musiała pokonać! Czasami wydawało się jej, że znajduje się już na skraju przepaści, że nigdy już nie zobaczy więcej swego Milana.

A teraz siedzi obok niego w małym, sarajewskim hoteliku, całuje jego usta, czoło, jego ogorzałą twarz.

— Jakże tęskniłam za tobą! — tuliła się do niego, jak młoda gołębicą.

Rozmawiali ze sobą po serbsku, albo po polsku. Milan nauczył się mówić po polsku, Aniela władała już dobrze językiem serbskim. Ale w chwilach czułości, gdy go pieściła, wtedy mówiła zawsze po polsku.

— Wiesz, Milan, polska mowa została stworzona dla kochanków... Jak powiedziałbyś w innym języku: pieścić?

Milan roześmiał się serdecznie. Tak, prawda, już to samo słowo brzmi, jak pieszczota. Niemniej przeto zachwalał wdzięk swojej mowy.

Do późna wieczór gruchali Milan i Aniela, czy też — jak ją nazywał „Zora“, w małym pokoiku hotelowym, a po tym poszli na zebranie „Narodny Obrany“ (Obrony narodowej), konspiracyjnej organizacji w Sarajewie.

Znów upłynęły dwa dni. Aniela udała się wreszcie do von Merizziego. Nie chcąc zwrócić na siebie uwagi szpicliów, przywdziała najbardziej eleganckie stroje.



W związku ze 125-tą rocznicą śmierci księcia Józefa Poniatowskiego, reproduujemy zdjęcie, przedstawiające pomnik ks. Józefa Poniatowskiego w Lipsku, odnowiony obecnie, dzięki ofiarności społeczeństwa polskiego w Rzeszy, przy współudziale władz niemieckich... Uroczystość poświęcenia pomnika odbędzie się w obecności ambasadora R. P. w Berlinie Lipskiego

Ordynans ukłonił się uniżenie, bowiem nawet ordynans pana majora potrafił rozróżnić między elegancką damą, a zwykłą sobie kobieciną.

— Do kogo pani?

— Do pana majora...

— Ależ pan major jest teraz bardzo zajęty. Godność pani?

Rzuciła pierwsze lepsze nazwisko, jakie przyszło jej na myśl.

Ordynans poszedł. Po chwili wrócił i zaprosił Anielę do gabinetu.

Von Merizzi był zawsze uprzejmy wobec pań. Mimo, iż był teraz bardzo zajęty, mimo iż pozostał pod wrażeniem wyroku śmierci, na niewinnego kucharza, który został przecież stracony z jego winy — jednakowoż kazał ordynansowi zaprosić damę do swego gabinetu.

W pierwszej chwili nie poznał jej: był ośniony jej urodą.

Oczarowany był pięknem jej oczu, osadzonych głęboko w oprawie czarnych brwi.

— Ach, to pani! — przypomniał sobie, że to przecież wychowawczyni dziecka jego byłej kochanki. — Proszę, niech pani siada...

Usiadła i z miejsca przystąpiła do rzeczy.

— Panie majorze, nie wypełnił pan swych zobowiązań! — powiedziała oschłym stanowczym tonem — chcę pana uprzedzić, że skończy się to dla pana fatalnie. Zresztą, wie pan sam o tym dobrze...

Von Merizzi spoglądał na nią przerażonym wzrokiem.

— Ach, więc przysłał panią ten... łajdak? — zapytał cicho.

— Uciskani nie są nigdy łajdakami! Cierpienie uszlachetnia człowieka, i sądzę, że nawet pan, jeśli panu wypadnie cierpieć, w końcu wyszlachetnieje... Natomiast władcy, zwłaszcza wielkorządcy, są często łajdakami.

Odpowiedź jej pełna godności brzmiała dumnie. Czyżby to była ta sama skromna wychowawczyni małego Franza? Rumieńce jej policzków i blask jej oczu dodawały jej jeszcze więcej wdzięku...

Von Merizzi spoglądał na nią oczarowany: jest niemiędrą, jak ładna. Jest w równej mierze inteligentna, co czarująca... Takie kobiety potrafią czarować nawet władców...

— Przybyła więc pani z ramienia organizacji?... Czy nie obawia się pani mnie wcale?... Mogę przecież zawezwać policję i panią aresztować...

— Panie majorze, żarty na bok, proszę o odpowiedź...

— Usiłowałem wywiązać się z narzuconego mi obowiązku, niestety, dotąd bezskutecznie... Powinno to potrwać jeszcze jakiś czas...

— Jak długo? — zapytała ostro.

— Nie mogę przewidzieć. Zapewne jeszcze kilka tygodni.

— Kilka tygodni — to za wiele. W ciągu kilku tygodni wielkorządca może stracić jeszcze kilkudziesięciu niewinnych ludzi...

— Nic na to nie poradzę... Uczynię wszystko, by wykonać poruczone mi, co prawda bardzo niemiłe, zadanie... Ale, jak pani zapewne wiadomo, nie zawżę zamiary idą w parze z możliwościami...

— Domagam się podania terminu, i to dokładnego terminu — powiedziała oschłym tonem Aniela. Sądzę, że pan major zdaje sobie dokładnie sprawę ze swej sytuacji?

— Tak, wiem wszystko — zjadliwy uśmiech ukazał się na twarzy majora. — Ale sądzę, że kobieta, która jest tak urocza jak pani, jest w równej mierze dobra.

— Panie majorze, proszę żarty zostawić na bok i odpowiedzieć mi na moje pytanie: kiedy wreszcie Potiorek przestanie gnębić nasz naród i posyłać ludzi na szubienicę? Możemy poczekać jeszcze trzy dni. Dłużej nie będziemy czekać...

Nie odpowiedział wcale, lecz uśmiechając się bez przerwy, jak gdyby nie słyszał jej słów, powtarzał swoje:

— Tak... Mam wrażenie, że pani jest również dobrą kobietą... Nie, pani nie jest na pewno tak podłą, jak oni... Kobieta nigdy nie jest tak okrutna... Droga pani, chcę z panią pomówić otwarcie.

Przysunął fotel do jej krzesła.

(Dalszy ciąg jutro)

## Teatr im. J. Słowackiego

Czwartek: „Gdzie diabeł nie może...”

**Słynny sugestioner** dr Radwan Pragłowski, twórca psychofonii i założyciel własnego instytutu w Londynie, wystąpi tylko jeden raz w Krakowie, dziś we czwartek, dn. 20 bm. w Starym Teatrze o godz. 20 i zademonstruje niezwykle ciekawe doświadczenia.

## Teatr Żydowski, Bocheńska 7.

Dziś o godz. 20.45 „Nadzieja”

**„Nadzieja” Heijermansa w „Najlepszem”** Dziś we czwartek zespół artystyczny „Najteatr” pod kierownictwem dra Michała Weicherty, który pozyskał sobie względy publiczności krakowskiej zaprezentuje drugą z rzędu premierę „Nadzieja”. — „Nadzieja” należy do żelaznego repertuaru najlepszych scen europejskich. Napisała przez wybitnego dramaturga żydowsko-holenderskiego Hermana Heijermansa, daje w obraz życia rybaków holenderskich, w walce z żywiołem morskim. Cztery akty pełne tragicznych przeżyć znalazły świetną interpretację w reżyserii MakSYMILIANA WISKINDA i dekoratywną szacie Kamili KRUSZYŃSKIEJ-GOLUS. „Nadzieja” w wykonaniu „Najteatru” znalazła entuzjastyczne przyjęcie prasy i publiczności. Przedprzedaż biletów w firmie A. Fischhab, Grodzka 46. a od godz. 7-ej przy kasie teatru

## REPERTUAR KIN.

ADRIA „39 kroków” i „Pepele Moko”  
APOLLO „Jego kochany chłopiec”  
ATLANTIC „Wrzos” i „Parada Warszawy”  
DOM ŻOŁNIERZA „San Francisco”  
LOPP „Maskarada”  
PROMIEN „Piętnastolatka”  
STELLA „Dziewczyna z Nowolipiek”  
SZTUKA „Bitwa na Broadwayu”  
ŚWIT „Indie mówią”  
WANDA „Profesor Wilczur”  
UCIECHA „Paryżanka”  
FOTOPLASTIKON, ul. Szczepańska 5.  
„Z Genewy do Lyonu”

## RADIO — KRAKÓW

## Czwartek, 20 października 1938

8.10 Muzyka, 8.45 Skrzynkadła dzieci wiejskich, 11.25 Muzyka, 11.57 Transmisja sygnału czasu, hejnał z wieży Mariackiej, 14 Muzyka obiadowa, 14.55 Sprawy gospodarcze, 18 „Dobry wieczór państwu”, 18.10 Recital wioleczonyowy Waleriana Deca, 22 Lokalne wiadomości sportowe, 22.05 „Odczyt, Dzieło sztuki”, 22.20 Koncert rozrywkowy

## Z sali Starego Teatru

## Wielki festiwal taneczny

Wieczór taneczny trzech gwiazd baletu warszawskiego był udany jako przegląd wszystkich kierunków tańca, od modernizmu do stylizowanego folkloru P. Buczyńska w swym dawnym repertuarze, urozmaiconym nową i b. udatną pozycją „Dziewczyna z przedmieścia”, ujawniła pełny akord wszystkich walorów tanecznych. Znakomita technika i mimika, opromieniona dużym i sugestywnym wdziękiem, stwarzała z każdego tańca klejnot sztuki choreograficznej. Superlatywy na leżą się p. Leitzkównie za tańce ludowe, na osobną zaś wzmiankę zasługuje świetny we wykonaniu i ciekawy w kompozycji „Polonez”. P. Szatkowska ma niewątpliwie duże wartości taneczne, jednak przez nieumiejętny dobór tematów, nieodpowiadających jej urodzie, zmniejszyła efekt swych produkcji tanecznych. Akompaniował sprawnie p. Kapuściński, autor trzech nader miłych kompozycji, wykonanych przez p. Buczyńską. (B.)

## Młodociany zabójca w sporze o dziewczęta

Krakowski sąd apelacyjny rozpatrywał onegdaj sprawę 18-letniego Władysława Kowalskiego ze wsi Żarki, skazanego przez sąd okręg. na półtora roku więzienia z warunkowym zawieszeniem za zabójstwo, dokonane na osobie niejakiego Franciszka Sojki na tle rywalizacji o względy dziewcząt w Zagórzcu. Krytycz-

nego dnia Sojka napadł na Kowalskiego i pobił go, a wtedy Kowalski chwycił podany mu przez kolegę rewolwer i strzelił, kładąc przeciwnika trupem. Przy wymiarze łagodnej kary sąd I instancji uwzględnił młody wiek i niekaralność oskarżonego, oraz prowokację ze strony Sojki.

Na skutek odwołania prokura-

torskiego sąd apelacyjny po przeprowadzeniu ponownej rozprawy, uchylił wyrok w części, dotyczącej kary i skazał Kowalskiego na 2 lata bezwzględnego więzienia. obrońca skazanego adwokat dr Seweryn Gottlieb zapowiedział wniesienie skargi kasacyjnej.

6-4-39

## Sołtys oskarżony o przekroczenie granic władzy urzędowej

Prokuratura Sądu okręg. w Krakowie otrzymała w czerwcu br. zawiadomienie, że niejaki Andrzej Samolej, emeryt, strażnik rzeczny, pełniący funkcję sołtysa gromady Niedary, w powiecie bocheńskim, pobrał z Kasy Stefczyka w Uściu Solnym kwotę 1.000 zł. z pieniędzy, stanowią-

cych własność gromady.

Samolej, oskarżony o przestępstwo urzędnicze z art. 286 § 2 kodeksu karnego, stanął przed trybunałem Sądu okręg. w Krakowie. Oskarżony zeznał, że podjął z kasy pieniądze gromadzkie, w celu uiszczenia należności za nabycie gruntu, lecz pieniądze te

zwrócił do Kasy Stefczyka w całości.

Na podstawie przewodu sądowego zapadł wyrok, skazujący osk. Samoleja na 8 miesięcy więzienia bez warunkowego zawieszenia. obrońca skazanego adw. dr Jan Bardel zapowiedział apelację.

## Proces poszlakowy o napad na kupca pod Krakowem

Przed trybunałem krakowskiego sądu okręg. stanęli wczoraj dwaj mieszkańcy Mogiły, karani już kradzieżą, włamywacz: Jan Kaczmarczyk i Feliks Makuła, oskarżeni o dokonanie napadu rabunkowego na mieszkanie kupca Orzechowskiego w Krześławicach pod Krakowem w nocy na 5 sierpnia br. Wówczas to do mieszkania Orzechowskiego wtargnęli trzej zamaskowani bandyci i pod groźbą rewolwerów zmusili go do wydania im kwoty 1.200 zł. w gotówce, dwóch zegarków i latarki. W pościgu za sprawcami rabunku policja zabiła uciekającego bandytę i niebezpiecznego włamywacza Franciszka Kaczmarczyka, oraz aresztowała Jana Kaczmarczyka i Feliksa Makułę jako podejrzanych o współudział

w napadzie.

Oskarżeni nie przyznali się do czynu, zarzucanego im w akcie oskarżenia, a przewód sądowy nie wykazał niezbieżności oskarżonych. Wobec tego sąd wydał wyrok uwalniający. Trybunałowi przewodniczył sędzia dr Bartynowski, oskarżał prokurator Bieńkowski, bronił adw. dr Kruh.

W napadzie.

Oskarżeni nie przyznali się do czynu, zarzucanego im w akcie oskarżenia, a przewód sądowy nie wykazał niezbieżności oskarżonych. Wobec tego sąd wydał wyrok uwalniający.

Trybunałowi przewodniczył sędzia dr Bartynowski, oskarżał prokurator Bieńkowski, bronił adw. dr Kruh.

## 3 miesiące więzienia za przemyt zapalniczek

We wrześniu aresztowano w Krakowie niejakiego Jakuba Buchholza, który trudnił się przemytem, dostarczając miejscowym sprzedawcom ulicznym wyroby niemieckie a głównie zapalniczki i kamienie. Przemysłnika, który przez dłuższy czas był nieuchwytny, przytrzymał w chwili, gdy na plantach ukrywał zapalniczki w koszach na śmieci, sta-

wiając przy nich „strażników” Buchholza wraz z dowodami przestępstwa wydano władzom sądowym. Wczoraj Buchholz, oskarżony o przemyt odpowiadał z więzienia przed sądem okręg. w Krakowie. Na podstawie przewodu sądowego, sędzia Solecki skazał przemysłnika na 3 miesiące bezwzględnego więzienia.

—oo—

## Taksówka przejechała kobietę

Onegdaj wieczorem na ul. Basztowej u wylotu ul. Krowoderskiej pędząca autodorożka „Lancia” Nr 82 najechała na przechodzącą przez jezdnię 45-letnią S. Korbową. Potracona upadła na bruk, doznając wstrząsu mózgu i złamania czaszki. Nieszczęśliwą w groźnym stanie przewieziono do szpitala św. Łazarza, a szoferem taksówki zajęła się policja.

## 14-letni chłopiec uciekł z domu rodzicielskiego

Krakowski Wydział śledczy wiadomiony został wczoraj o ucieczce 14-letniego Franciszka Gibka z domu rodzicielskiego we wsi Wołowice pod Czernichowem koło Krakowa. Chłopiec ten wydal się z domu w dn. 7 b.m. i dotychczas nie wrócił. Jest to niskiego wzrostu blondyn, oczy

duże, niebieskie. Ubranie ma brązowe, buciki czarne z cholewami, czapkę cyklistówkę. Młodociany zbieg zabrał ze sobą świadectwo ukończenia 7 klasy szkoły powszechnej.

## 74 osoby wpadły w ręce policji

W ciągu ubiegłej doby oraz podczas nocnej obławy w Krakowie organa policyjne przytrzymały ogółem 74 osoby za różne przestępstwa i wykroczenia przeciw porządkowi publicznemu oraz do stwierdzenia tożsamości.

## Ohydny wypadek bluźnierstwa w barakach miejskich w Dąbiu

Niejaka Władysława Trzmiełowska, mieszkanka baraków w miejscowości Dąbiu skazana została wczoraj przez sąd okr. karny w Krakowie na 6 mies. bezwzględnego więzienia za publiczne blu-

żerstwo i obrazę religii katolickiej, której dopuściła się w ten sposób, że rzuciwszy na ziemię obraz Matki Boskiej, podeptała go nogami, mówiąc przy tym ohydne i obelżywe słowa. Rozprawę prowadził s. s. o. dr Bobilewicz, oskarżał prokurator Szeliga.

## Śmiertelna ofiara pokątnej „akuszerki” w Krakowie

W maju br. zmarła w Krakowie w zagadkowych okolicznościach żona woźnego magistrackiego śp. Helena Ciosowa. Jak wykazało śledztwo, przyczyną zgonu był niedozwolony zabieg spędzenia płodu, który wykonała niejaka Salomea Ćmielowska, karana już za pokątne „akuszerstwo”, a do poddania się tej tragicznej „operacji” nakłoniła śp. Ciosową starsza siostra jej Maria Struziczakowa, żona woźnicy z Krakowa. Ujawniono też, że jeszcze w r. 1936 Ćmielowska wykonała podobny zabieg u Struziczakowej.

Wczoraj obie kobiety zasiadły na ławie oskarżonych przed trybunałem sądu okręgowego. We wyniku rozprawy uwolniono osk. Struziczakową, a osk. Ćmielowską skazano na 2 lata więzienia. Obronę wnosili: adw. dr Jan Pleszowski i dr Pozowski.

## Czas odnowić prenumeratę!

## Najciekawsze wydarzenia w kraju i zagranicą

## WOŁYN w ŁUNACHPOŻARÓW

Onegdaj niemal równocześnie szalały w kilku wsiach wołyńskich groźne pożary. W Kwasiłowie pod Równem ogień strawił 8 gospodarstw z inwentarzem i zbiorami, wartości około 30 tysięcy zł. Również we wsi Wielkiej Charuczy, w pow. rówieńskim i w Kuninie, w pow. zdołbunowskim padło pastwą pożarów kilkanaście domów, oraz stajnie z bydłem i stodoły wypełnione zbożem. Straty dochodzą do 50 tysięcy złotych.

## Koń pchnął woźnicę pod pocąg

Wstrząsający wypadek zdarzył się na przejeździe kolejki eśnej w Cerkownej, w powiecie dolińskim. W chwili przejazdu kolejki spłoszył się koń u wozu Mikołaja Pokrywki tak fatalnie, że popchnął stojącego obok woźnicę, który upadł na tor i zginął pod kołami parowozu.

## Samobójstwa dwóch proboszczów

We wsi Tekuczy na Pokuciu odebrał sobie życie miejscowy proboszcz grecko-katolicki Wł. Pawełczak, wbijając sobie noży czki w piersi, a w Berezowie Średnim przeciął sobie gardło nożem tamtejszy paroch i zmarł w strasznych męczarniach z powodu upływu krwi. Samobójstwa te wywołały wstrząsające wrażenie wśród tamtejszej ludności.

## Rabunek w klasztorze OO. Franciszkanów

Do klasztoru OO. Franciszkanów w Salzburgu wpadł onegdaj oddział hitlerowskiej policji „Gestapo”. Napastnicy powyrzucali przez okna na ulicę wszystkie meble oraz modlitewniki, które następnie zostały zrabowane.

## Dwa samoloty bombowe zderzyły się w powietrzu

Nad lotniskiem Dunmow w hrabstwie Essex zderzyły się 2 angielskie samoloty bombowe najnowszej konstrukcji. Obie załogi w liczbie 6 ludzi zginęły pod szczątkami bombowców, które, objęte płomieniami, spadły na lotnisko. W pobliżu miejsca katastrofy znaleziono zagadkową kartkę ze słowami: „Jak ten samolot będzie wyglądał za parę minut?”

## 18 grudnia b. r. wybory do rady miejskiej w Krakowie

Ponieważ 5-letnia kadencja obecnej rady miejskiej w Krakowie kończy się w styczniu 1939 r., przeto p. wojewoda krakowski zarządził przeprowadzenie nowych wyborów w dniu 18 grudnia b. r. Według nowej ordynacji Kraków wybierze 72 radnych miejskich.

Ogłaszajcie się w najpopularniejszym dzienniku „Ostatnie Wiadomości Poranne”